

Припрема за час *На крилима књиге*

Школа: Основна школа „Свети Сава“, Београд

Предмет: Српски језик

Разред: 6.

Реализатори: Драгана Јањић, наставница српског језика и грађанског васпитања, Наташа Томић и Бојана Весковић, наставнице технике и технологије и информатике и рачунарства, и Слађана Галушка, библиотекар

У раду се приказује ток пројекта „На крилима књиге“, реализованог током 2018/2019. школске године и јавни час на ком су представљени пројекат и производи пројекта.

Циљ пројекта: Оспособљавање ученика за анализу и тумачење романа „Мој дека је био трешња“, самостално креативно стваралаштво и презентовање тока и производа пројекта кроз јавни (угледни) час.

Задаци:

- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца),
- оспособљавање за читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање романа „Мој дека је био трешња“,
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво кроз писање приказа романа и осмишљавање свих елемената сценарија телевизијске емисије (најава, интервју, рекламе, квиз за гледаоце),
- развијање медијске и дигиталне писмености ученика,
- подстицање ученика на ликовно стваралаштво,
- развијање међупредметних компетенција ученика кроз интердисциплинарно повезивање садржаја више наставних предмета,
- оспособљавање ученика за самостално учење и рад у групи, развијање сарадничког односа и вештина комуникације код ученика,
- оспособљавање ученика да јасно изражавају своја размишљања и запажања о активностима у пројекту,
- развијање културе изражавања кроз јавни наступ и презентовање одељењског пројекта ученицима других одељења шестог разреда.

Ток пројекта: Идеја за пројекат је настала на часовима грађанског васпитања. Ученици су уочили један проблем у својој заједници који сматрају важним: мали број активности којима се промовишу књиге и читање за децу њиховог узраста. Решење проблема су видели у томе да они осмисле неку такву активност. Договорено је да ће се бавити романом „Мој дека је био трешња“ на нов начин – кроз телевизијску емисију у којој би гости били ликови романа. Активности су започеле обрадом романа на часовима српског језика. Ученици су анализирали роман, разговарали о доживљајима јунака, препознавали поједине ситуације из света књиге у свом животу, откривали поруке и писали приказе. Одабрали су најузбудљивији део романа који су назвали „Дрвеће дише“. На часовима грађанског васпитања и веронауке радња романа је послужила да ученици промишљају о свом односу према члановима породице, као и о томе на који начин би могли да побољшају комуникацију са ближњима. Ученици су затим осмишљавали питања за све јунаке књиге и одговоре који би они дали. На основу интересовања ученика, одређени су учесници емисије, водитељ и шест ликова који ће бити њени гости. Уз помоћ наставнице српског језика и грађанског васпитања и библиотекарке одабрана су питања и одговори. Питања су се односила на догађаје у роману, али и на оне након самог садржаја. Како се радња романа дешава у граду и селу, ученици су разговарали о разликама једног и другог начина живота и о важности боравка у природи и осмислили су питања баш у вези са овом темом и тако да говоре о измишљеним дешавањима. Реализација пројекта је повезана и са садржајем технике и технологије и информатике и рачунарства (рад у програмима Google SketchUp и Envisioneer и развијање медијске писмености). Ђаци су телевизијску емисију назвали „На крилима књиге“ и осим разговора са ликовима, припремили су рекламе и награду игру за гледаоце. Неколико девојчица је направило плакат за емисију.

Методе рада: пројект метода, сарадничко учење, усмено излагање, читање и рад на тексту, разговор, писање, метода практичних радова, квиз метода, евалуација.

Наставна средства: књига, рачунар, плакат, приказ романа, сценарио телевизијске емисије, квиз питања, пројектор, презентација, камера.

Коришћење ИКТ-а: Ученици су у раду у школској библиотеци израдили презентацију за угледни час и након њега је дорадили додавањем слајдова са тог часа. На часовима технике и технологије су радили у програмима Google SketchUp и Envisioneer.

Иновативност, интерактивност, интердисциплинарност: Заједнички рад наставника и библиотекара са ученицима током пројекта доприноси развијању читалачке, медијске и дигиталне писмености ученика и успешној изради и представљању решења

пројектног задатка. Ученици се подстичу да размишљају о прочитаној књизи на другачији начин него што је то уобичајено и имају прилику да повежу елементе читалачке (читање и разумевање текста), медијске и дигиталне писмености (израда различитих медијских порука и рад на рачунару). Кроз припрему материјала за емисију и израду пројектног задатка, ђаци раде у групама и развијају иницијативу, креативност и сарадњу, вреднују и самовреднују постигнућа.

Угледни и јавни час на ком је презентован пројекат

Припрема за час

Наставна тема: Хвала сунцу, земљи, трави

Наставна област: Књижевност

Наставна јединица: Мој дека је био трешња – На крилима књиге

Време реализације: 7. март 2019.

Тип часа: Утврђивање

Циљ часа: Представљање пројекта „На крилима књиге“ ученицима других одељења

Образовни задаци:

- Активно учествовање у разговору о делу,
- Стицање вештина презентације,

Функционални задаци:

- Оспособљавање ученика за доживљавање, разумевање и тумачење романа,
- Оспособљавање ученика да јасно изражавају своја размишљања и запажања о активностима у пројекту,
- Оспособљавање ученика за правилно, јасно и течно усмено излагање.

Васпитни задаци:

- Развијање љубави према књижевности, читању и разговору о прочитаном делу,
- Јачање чулног, литерарног и језичког сензибилитета ученика,
- Развијање културе изражавања кроз јавни наступ и презентовање одељењског пројекта ученицима других одељења шестог разреда.

Наставне методе: дијалогска, текстуална, играње улога

Облици рада: фронтални, индивидуални, рад у групи

Наставна средства: плакат, сценарио емисије, реквизити за рекламе, презентација, рачунар, награде за публику, камера

Корелација: српски језик, грађанско васпитање, техника и технологија, информатика и рачунарство, веронаука, ликовна култура

Развијање образовних стандарда

CJ.1.2.5. свој језик прилагођава медијуму изражавања, (говору, односно писању), теми, прилици и сл.; препознаје и употребљава одговарајуће језичке варијетете (формални или неформални)

CJ.2.2.1. саставља експозиторни, наративни и дескриптивни текст, који је целовит и кохерентан

CJ.2.2.5. зна правописну норму и примењује је у већини случајева

CJ.2.4.5. препознаје и разликује одређене (тражене) стилске фигуре у књижевноуметничком тексту (персонификација, хипербола, градација, метафора, контраст)

CJ.2.4.6. одређује мотиве, идеје, композицију, форму, карактеристике лика (психолошке, социолошке, етичке) и њихову међусобну повезаност

CJ.3.4.6. тумачи различите елементе књижевноуметничког дела позивајући се на само дело

CJ.3.4.7. изражава свој став о конкретном делу и аргументовано га образлаже.

Извори информација коришћени за припрему и реализацију часа

1. Јелена Журић и мр Јелена Ангеловски: „Приручник за наставнике Српски језик и књижевност за шести разред основне школе“, Едука, Београд, 2016,

<http://osnovneskole.edukacija.rs/wp-content/uploads/2016/06/Prirucnik-srpski-jezik-6-razred.pdf> (преузето 10.10.2018.)

Ток наставе

I Уводни део часа (3 минута)

Наставник поздравља све ученике и наставнике који присуствују угледном часу и најављује циљ часа - представљање пројекта „На крилима књиге“ реализованог у одељењу VI₅ у оквиру кога је обрађен роман „Мој дека је био трешња“. Говори како је одабрана тема, који су циљеви пројекта и истиче интердисциплинарност током активности и новине у раду – ученици VI₅ су предложили да се роман представи кроз разговор са његовим ликовима, та идеја је повезана са садржајем више наставних предмета и осмишљена је телевизијска емисија.

II Главни део часа (36 минута)

1. Две ученице представљају ток пројекта - на часовима српског језика, грађанског васпитања и веронауке је тумачен садржај романа, „Мој дека је био трешња“, на часовима технике и технологије Ђаци су у програмима Google SketchUp и Envisioneer цртали сеоско домаћинство на тему „Мој дека је био трешња“, на часовима информатике и рачунарства разговарали су о изради различитих медијских порука за одређену публику и са одређеном намером. Њихово излагање прати презентација. Затим најављују телевизијску емисију кроз коју ће публици представити роман.
2. Приказ - Водитељ емисије поздравља гледаоце и позива једну ученицу да их подсети на садржај романа кроз приказ.
3. Интервју - Водитељ емисије представља госте, јунаке романа, и разговара са Тонином, деком Отавијаном и трешњом Феличе.
4. Рекламе - Троје ученика изводе рекламе.
5. Интервју - У наставку емисије водитељ разговра са Корином, баком Теодолиндом и гуском Алфонсином.
6. Квиз, наградна игра за гледаце - Након разговора са јунацима романа водитељ се обраћа гледаоцима и поставља им пет питања. Ђаци који тачно одговоре на питање добију награду, чоколадицу.

III Завршни део часа (6 минута)

Наставник и библиотекар позивају ученике VI₅ да изнесу утиске о активностима током пројекта. Они кажу да је било веома забавно док су припремали емисију, свидело им се што глуме и што праве рекламе, имали су трему пред овај час, али је све протекло одлично. Поносни су што су представили својим друговима роман на један посебан начин, који су сами осмислили.

Ђаци у публици су рекли да је час био веома интересантан, посебно су им се свиделе рекламе и квиз. Наставница пита да ли су у емисији чули нешто чега нема у роману и они кажу да је то део текста који говори Корина, која је у роману тек рођена.

Наставници и библиотекар похваљују ученике за добро урађене задатке и креативност током пројекта и активности на јавном часу.

Наставници и библиотекар су оценили активности пројекта веома успешним. Пројекат је представљен на сајту школе на страни Школска библиотека, Наставни материјал, <http://www.ossvetisavabg.edu.rs/index.php/skolska-biblioteka/nastavni-materijal>.

Постављена је презентација о току пројекта, коју су направили ученици, сценарио емисије и прилог који су израдили наставници и библиотекар.